

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА ОПР 2014-2020 Г. НА ОБЩИНА МОНТАНА
ЗА ПЕРИОДА 01.01.2020-31.12.2020 ГОДИНА**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Въведение.....	4
1.1. Основание за разработване.....	4
1.2. Предмет, цели и структура на годишния доклад за изпълнението на ОПР	4
1.3. Източници на информация.....	6
2. Общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия в общината.....	6
2.1. Демографска характеристика.....	7
2.2. Характеристика на пазара на труда	9
2.3. Образователна характеристика	10
2.4. Здравна характеристика.....	11
2.5. Културна характеристика	12
2.6. Икономическа характеристика	13
2.7. Изводи	14
3. Постигнат напредък по изпълнението и приоритетите на ОПР	14
4. Действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР ..	17
4.1. Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни.....	17
4.2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми	19
4.3. Мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие	19
4.4. Мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени	19
4.5. Мерките за прилагане принципа на партньорство.....	20
4.6. Резултатите от извършени оценки.....	20
5. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на ОПР и на областната стратегия за развитие	20
5.1. Обща характеристика на изпълнените проекти и инициативи.....	20
5.2. Резултат от изпълнението на проекти и инициативи по приоритети, специфични цели и мерки	23
6. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението	29
Приложения	29
Приложение 1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Монтана за периода 01.01-31.12.2020 г.....	30
приложение 2. Индикативна финансова таблица.....	38

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ И ФИГУРИТЕ

Таблица 1. Основни демографски показатели за община Монтана и област Монтана за 2014 и 2020 г.	8
Таблица 2. Състояние на пазара на труда по данни на Агенцията по заетостта.....	9
Таблица 3. Динамика на основни образователни показатели за учебните 2014/15 – 2019/20 години.....	11
Таблица 4. Динамика на основни показатели в областта на здравеопазването за периода 2014 – 2019.....	11
Таблица 5.Списък на читалищата в община Монтана.....	12
Таблица 6. Ключови икономически показатели за община Монтана (2015-2018 г.)	13
Таблица 8. Индикатори за оценка прогреса на ОПР на община Монтана	15
Таблица 9. Разпределение и характеристика на проектите (2020 г.)	21
***	
Фигура 1. Динамика на средната брутна годишна работна заплата	10
Фигура 2. Брой проекти и средна стойност на проект (2020 г.)	22
Фигура 3. Разпределение на финансовите средства по приоритети за отчетния период	23

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДГ	Детска градина
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ИСУН 2020	Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
ОПХ	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции
ТГС	Трансгранично сътрудничество

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад представя резултатите от годишното изпълнение на Общинския план за развитие (ОПР) на община Монтана, за периода 01.01.2020-31.12.2020 г.

Общинският план за развитие (ОПР) на община Монтана за периода 2014-2020 г. е основополагащ, стратегически документ и инструмент за управление, който очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината.

Планът съдържа подробен социално-икономически анализ и кратък SWOT анализ, на базата на които са аргументирани компонентите за стратегията на ОПР.

Стратегическата част включва визия, обща цел, която е детайлизирана в три стратегически цели – „стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентен местен потенциал“; „съхранение и подобряване качествата на човешкия капитал чрез социално развитие“; и „балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места“.

На следващо ниво са дефинирани четири приоритета, като към всеки от тях са разписани няколко специфични цели (общо 10). Те следва да се изпълнят с набор от предварително определени мерки. Всяка от тях е придружена с проектни предложения, които са обобщени в Програмата за реализация на общинския план. ОПР съдържа и описание на необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията му, както и индикатори за наблюдение и оценка.

1.1. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Годишният доклад се изготвя в съответствие с чл. 23, ал. 4 от Закона за регионалното развитие, който вмениява отговорността на кмета на община да *„представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет“*. Той проследява напредъка по реализацията на Общинския план за развитие, съгласно по чл. 72, ал. 2. от ППЗРР, на основата на данните от действащата система за наблюдение и оценка.

Освен това, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие служат като информация за областния съвет за развитие за изпълнението на областната стратегия за развитие, за регионалния съвет за развитие - във връзка с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 и на Националната концепция за регионално и пространствено развитие (чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 9 от ЗРР).

1.2. ПРЕДМЕТ, ЦЕЛИ И СТРУКТУРА НА ГОДИШНИЯ ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 72, ППЗРР). За

постигане целите на наблюдението се изгражда система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на Общинския план за развитие (чл. 60, ППЗРР).

Законът за регионалното развитие и Правилникът за неговото прилагане определят, че орган за наблюдение на Общинския план за развитие е Общинският съвет. В хода на наблюдението на изпълнение на ОПР, той е отговорен да осигури участието на заинтересованите страни (физически и юридически лица, представители на НПО, служители в общинската администрация и др.), при спазване на принципите за партньорство, публичност и прозрачност. Кметът от своя страна организира наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие чрез изготвянето на годишни доклади, вкл. настоящият.

Годишните доклади за изпълнението на ОПР са неразделна част от системата за мониторинг и контрол по реализацията му. За тази цел, процесът по мониторинг изисква набирането на количествени и качествени данни за реализацията на проекти, политики, програми за постигане на целите и приоритетите на плана към конкретен момент. Чрез тях на компетентните местни органи (Общински съвет – Монтана, служители в администрацията, кмета), както и всички други заинтересовани страни се предоставя информация за напредъка, или липсата на такъв, по заложените цели и очакваните резултати.

Основната цел на годишните доклади е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на плана и се подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят необходимите промени в начина на изпълнение на приоритетите.

Правната рамка на процеса на мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие са регламентирани в Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагането (ППЗРР). Съгласно чл. 23 от ЗРР кметът на общината:

- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Общински съвет – Монтана одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината. Съгласно чл.72, ал. 8 от ППЗРР, годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа:

- Общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия в общината.

- Постигнатият напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение.
- Предприети действия за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР, в т.ч.:
 - мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
 - мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - мерките за прилагане принципа на партньорство;
 - резултатите от извършени оценки към края на съответната година.
- Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие.
- Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

1.3. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

В процеса на разработване на доклада са използвани следните информационни източници: Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020); официални данни и статистическа информация от Национален статистически институт; Дирекция „Бюро по труда“ – Монтана; Областна дирекция „Земеделие“ – Монтана; интернет сайтове и портали – Община Монтана, информация, предоставена от дирекциите и отделите на Общинска администрация – Монтана и др.

2. ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

Общите условия за изпълнението на ОПР, съгласно ЗРР могат да бъдат класифицирани по отношение на факторите, които влияят върху актуализацията на плана. А именно:

- при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- при актуализация на областната стратегия за развитие на област Монтана;
- при резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на общинския план за развитие.

По отношение на **съществени промени в секторни стратегии и програми**, които оказват влияние върху изпълнението на ОПР, не се отчитат такива.

През годината в **националното и европейско законодателство също не са настъпили промени**, които да налагат изменение на ОПР. Към момента, обаче, все още в Общинския план за развитие на община Монтана 2014-2020 не е налична точка „**Мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени**“, която е регламентирана с изменение на ЗРР от 11 март 2014 г. Въпреки това, в ОПР е определена специфична цел 4 „*Опазване на околната среда, превенция на природни рискове и климатична сигурност*“, към приоритет 3 „*Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда*“. Мерките, които са част от специфичната цел и могат да бъдат отнесени към изискването на ЗРР са две:

- Мярка 3.4.1. Подобряване и развитие на инфраструктура за третиране на отпадъци и внедряване на съвременни технологии.
- Мярка 3.4.2. Управление на риска от природни бедствия и аварии.

До момента на изготвянето на настоящия доклад **не е правена актуализация на Областната стратегия** за развитие на област Монтана за периода 2014-2020 година.

В следващия раздел са представени основните изводи от анализа на социално-икономическите промени, настъпили в общината от приемането на общинския план за развитие и оказващи влияние върху темповете и степента за изпълнение на ОПР.

За анализа са подбрани ключови за развитието на територията показатели, които са проследени в периода 2014 (началото на действието на ОПР) и 2020 (или последните актуални данни преди изготвянето на настоящия годишен доклад). Където е уместно са добавени и референтни стойности за област Монтана, за да може да се сравняват процесите в общината с тези в областта.

2.1. ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

За проследяването на демографската ситуация са подбрани няколко ключови демографски показателя, които дават обективна представа за социалния капитал – хората.

В началото на действие на ОПР населението на община Монтана е било 51 013 души, докато към 31.12.2020 г., по данни на НСИ, то вече е 48 134 души. Това е спад с - 9,42% (4 805 души) само за период от 7 години. Област Монтана е една от най-бързо обезлюдяващите се и данните за нея показват, че за същия период населението в областта е намаляло с близо 10%.

Групирайки населението според трудоспособността му – под-, над- и в трудоспособна възраст – се откроява допълнителна тенденция за влошаване на демографската ситуация в общината.

За разглеждания период населението в подтрудоспособна възраст е намаляло с 267 човека (-3,69%), докато за цялата област Монтана спадът е с 8,64% (около 2 пъти по-

голям). Това показва, че в община Монтана бъдещата работна сила и двигател за икономиката все още се задържа в нея.

През 2014 година хората в трудоспособна възраст са били 31 283 души, докато в края на 2020 година техният брой вече е 27 036 души., което е намаление с близо 13,6% (4 247 д. в абсолютно изражение). За сравнение, в областта този дял е 10,45%, което показва, че общината активно „губи“ хората, които са в трудоспособна възраст. Това неминуемо оказва отрицателно влияние върху местната икономика и потенциала за привличане на нови инвеститори и разкриването на нови работни места. Проследявайки динамиката по отношение на лицата в надтрудоспособна възраст се отчита незначителен спад с 2,33% (291 души в абсолютна стойност) и показателят е значително по-добър от този на областно ниво, който е 9,85%.

Данните за коефициентите на механичен и естествен прираст подчертават негативните тенденции в общината, но в същото време показват по-добри стойности спрямо тези за областта. При приемането на ОПР естественият прираст на населението на 1000 души е бил -7,70%, а в края на 2020 г. достига до -13.6%. Съпоставяйки данните за населението в подтрудоспособна възраст, се очертава бъдещето по отношение на човешкия фактор да не бъде благоприятно. А с голяма доза сигурност може да се твърди, че задържането на нивото на подтрудоспособното население в последните години ще се промени в негативен аспект. Въпреки това, процесът по намаляване на естествения прираст е по-бавен, отколкото за цялата област Монтана. За наблюдавания период (2014-2020 година) коефициентът на естествен прираст се е увеличил негативно с 5,9%, докато за областта – 5,5% и е достигнал -18,3%.

Наред с отрицателния естествен прираст, механичният също е негативен (-3,7% към 2020 г.). Това обаче представлява почти двойно намаляване спрямо 2014 г., когато показателят е бил -7,21%. В същото време за област Монтана е регистрирано подобряване на баланса между емигранти и имигранти и съотношението е положително – 5,48% към 2020 г. спрямо – (-3,16%) към 2014 г. Изводът е, че пандемията от Covid-19 се проявява с имиграцията на завърнали се българи, като това успява донякъде да компенсира отрицателния естествен прираст на общинско и областно ниво.

Таблица 1. Основни демографски показатели за община Монтана и област Монтана за 2014 и 2020 г.

Показател	Мярка	Община Монтана		Изменение	Област Монтана		Изменение
		2014	2020		Δ	2014	
Население към 31.12. - общо	брой	51 013	46 208	-9,42%	139 350	125 395	-10,01%
Подтрудоспособно	брой	7 231	6 964	-3,69%	19 971	18 245	-8,64%
Трудоспособно	брой	31 283	27 036	-13,58%	78 153	69 985	-10,45%
Надтрудоспособно	брой	12 499	12 208	-2,33%	41 226	37 165	-9,85%
Коефициент на естествен прираст (на 1 000 души от населението)	брой	-7,7	-13,6	76,62%	-12,8	-18,3	42,59%

Показател	Мярка	Община Монтана		Изменение	Област Монтана		Изменение
		2014	2020		Δ	2014	
Коефициент на механичен прираст (вътрешна миграция)	%	-7,21	-3,7	-48,68%	-3,16	5,48	-273,42%
Дял на подтрудопособното население от общото население	%	14,17%	15,07%	0,90%	14,33%	14,55%	0,22%

Източник: по данни на НСИ, собствени изчисления

2.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПАЗАРА НА ТРУДА

Последните няколко години сериозно влияние върху пазара на труда оказва както икономическата обстановка в страната, така и оперативните програми (основно ОП „Развитие на човешките ресурси“), а за 2020 г. и пандемията от COVID-19, която предизвика масова безработица в редица сектори, особено на заетите в туризма. Предприети са мерки за преодоляване на негативните последици от пандемията. Поради тази причина, като част от характеристиката на пазара на труда, са проследени и резултатите от различните мерки за заетост, вкл. от ОПРЧР, наред с останалите стандартни показатели – безработица, средна работна заплата и др.

По данни от Дирекция „Бюро по труда“ – Монтана към Агенцията по заетостта, до 2019 г. се наблюдава трайно намаляване на регистрираните безработни. През 2017 г. броят е бил 1770, докато към 31.12.2019 г. е 1400 души. След това през 2020 г. се увеличават безработните с 295 лица и нивото на безработица се връща близо до това от 2017 г.

По-високата безработица е в пряка връзка с разкритите работни места през годините, затова и техният брой се увеличава с близо 250 бр. за 2020 г. Следвайки тази тенденция безработните лица, които вземат участие в мерки по заетост, вкл. по ОПРЧР, през 2020 са 321 души. Въпреки това се отчита, че първичният пазар е основният източник на включване на безработните лица на пазара на труда.

Таблица 2. Състояние на пазара на труда по данни на Агенцията по заетостта.

Показател	2017	2018	2019	2020
Регистрирани безработни лица (бр.)*	1 770	1 485	1 400	1 695
Ниво на безработица (%)*	6,85	5,75	5,42	6,6
Разкрити нови работни места	2 086	1 426	1 268	1 508
в т.ч. на първичен пазар	1 357	1 027	863	902
в т.ч. по мерки за заетост	38	59	55	34
в т.ч. по програми за заетост	149	113	128	128
в т.ч. по ОПРЧР	542	227	222	144

Забележка: * Данните са към 31.12.2020 г. Останалите са за цялата година

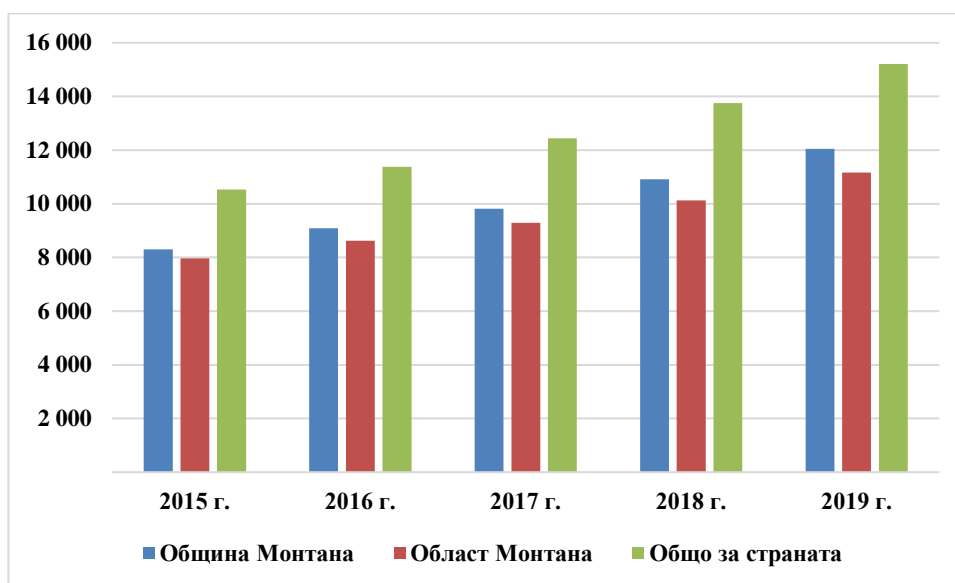
Източник: ДБТ – Монтана

Средна работна заплата

Средната брутна годишна работна заплата в община Монтана за 2019 г. е 12 046 лв., която е малко по-висока от средната за областта – 11 165 лв. (за 2019 г.) и по-ниска

от средната за страната – 15 209 лв. В хронологичен ред работната заплата се повишава с устойчив темп от 2015 г.

Фигура 1. Динамика на средната брутна годишна работна заплата

Източник: НСИ, 2021 г.

Заетост

Броят на зетите лица в община Монтана за 2018 г. е 13 536 д., като тенденцията за увеличаване на техния брой се запазва от 2016 г., докато за 2019 г. броят на зетите намалява до 13 352. Запазва се и ситуацията около 43% да са зети в преработващата промишленост (близо 6000 души). Следващата икономическа дейност, която има най-голям дял на зетите в местната икономика, е търговията, в която са зети над една пета от наетите (22%). Останалите икономически дейности имат по-скромнен принос и зетите в тях са между 5% и под 1%.

2.3. ОБРАЗОВАТЕЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Динамиката в демографските процеси в община Монтана оказват пряко влияние и върху образователната система и инфраструктура.

За периода от приемането на ОПР до учебната 2019/20 година броят на детските градини остава непроменен – 12 бр. Децата, които се обучават в тях през последната наблюдавана година, са 1 565 (от 1 667 пет години по-рано). Показателят „места в ДГ на 100 деца“ (109) показва, че наличните детски заведения са достатъчни, за да задоволят потребностите в общината, като показателят е съизмерим с този на областно ниво (113).

За периода на действие на ОПР се отчита промяна в броя на общообразователните училища – от 15 в учебната 2019/20 година остават 13. При професионалните гимназии не се наблюдават закрити институции и те запазват броя си – общо четири. В същото време, обаче, броят на учащите значително намалява като следствие от негативните демографски процеси. Само за пет учебни години броят на учениците общо е намалял с 336, като се забелязва много ясно изразена липса на интерес към професионалните училища – от 1497 ученика (учебната 2014/15 г.) броят им е намалял до 1210 (учебната

2019/20 г.). Положителна характеристика на образованието е, че намалява броят на напусналите основното образование (I -VII клас) от общообразователните училища, като през учебната 2014/15 година те са били 55, докато в учебната 2019/20 вече са 53.

Таблица 3. Динамика на основни образователни показатели за учебните 2014/15 – 2019/20 години

Показател	Мярка	Община Монтана		Област Монтана
		2014/2015	2019/2020	2019/2020
Образование - учебна година				
Детски градини	брой	12	12	48
Места на 100 деца в детските градини	брой	106	109	113
Деца в детските градини	брой	1 773	1 565	3 716
Места в детските градини	брой	1 887	1 702	4 187
Общообразователни училища	брой	15 (4)	13 (4)	49 (11)
Учащи в общообразователните и специалните училища (+ ПУ)	брой	4 612 (1 497)	4 563 (1 210)	9 955 (2 010)
Учащи I-VIII клас (I-VII за 2017/18), напуснали общообразователните и специалните училища	брой	55	53	205

Източник: по данни на НСИ, собствени изчисления

2.4. ЗДРАВНА ХАРАКТЕРИСТИКА

В системата на здравеопазването се включват както здравните заведения с техните характеристики, така и детските ясли.

На територията на община Монтана в периода 2014-2019 няма промяна в броя на яслите. Те са четири, като капацитетът им към 2019 г. 232 бр. е достатъчен да обхване всички желаещи за записване – 189 бр.

По отношение на достъпа до лекарска и стоматологична помощ, показателите са по-благоприятни от тези за областта, но въпреки това стойностите показват, че твърде много хора се разчитат на един лекар или лекар по дентална медицина.

Таблица 4. Динамика на основни показатели в областта на здравеопазването за периода 2014 – 2019

Показател	Мярка	Община Монтана		Област Монтана
		2014	2019	2019
Здравеопазване - година				
Детски ясли	брой	4	4	17
Места в детските ясли	брой	248	232	532
Деца в детските ясли	брой	240	189	425
Население на един лекар	брой	188	166	283
Население на един лекар по дентална медицина	брой	1 186	1 237	1 530

Източник: по данни на НСИ

2.5. КУЛТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА

В община Монтана има няколко културни институции, концентрирани в централната градска част. В театрите, училищата и клубовете за културата се провеждат спектакли на български народни танци и песни, допълващи се от модерни танци, музика и театър. Всяка година в Монтана се провеждат редица тържества, фестивали и съвместни културни събития.

Към настоящия момент в Монтана функционира Исторически музей, регионална библиотека „Гео Милев“, читалище „Разум“ и галерия „Кирил Петров“. Галерията е една от най-добре снабдените арт-галерии извън София, съдържаща повече от 2500 произведения на изкуството. Институциите в Монтана организират и провеждат непрекъснато концерти, литературни събития, изложби, също и лекции. Епиграфските паметници притежават безспорна културно-историческа и научна стойност. Тези древни следи са един символ на принадлежността ни към корените на европейската цивилизация.

Историческият музей съдържа богата колекция от движими паметници на културата, разделени в следните отдели: „Археология“, „Етнография“, „История на България XV-XIX век“, „Нова история“, „Фондове“, „Връзки с обществеността, медии и реклама“, „Недвижими паметници на културата“.

Инфраструктурата на културата в селата е представена основно от обекти за читалищна дейност.

Таблица 5. Списък на читалищата в община Монтана

№	Наименование
1.	Регионална библиотека „Гео Милев“
2.	Галерия „Кирил Петров“
3.	Драматичен театър „Драгомир Асенов“
4.	Регионален исторически музей Монтана
5.	Обединена школа по изкуствата „Добри Христов“
6.	Младежки дом Монтана
7.	Клуб на дейците на културата
8.	Общински куклен театър „Патилан“
9.	Радиоцентър „Канал М“
10.	Народно читалище „Пробуда“ (1929)
11.	Народно читалище „Кирил и Методи“ (1928)
12.	Народно читалище „Просвета“ (1921)
13.	Народно читалище „Йордан Цеков“ (1929)
14.	Народно читалище „Наука“ (1928)
15.	Народно читалище „Асен Йосифов“ (1926)
16.	Народно читалище „Просвета“ (1927)
17.	Народно читалище „Еленко Цеков“ (1896)
18.	Народно читалище „Народна просвета“ (1926)
19.	Народно читалище „Селска пробуда“ (1927)
20.	Народно читалище „Христо Ботев“ (1928)
21.	Народно читалище „Развитие“ (1836)
22.	Народно читалище „Просвета“ (1932)
23.	Народно читалище „Пробуда“ (1878)
24.	Народно читалище „Пробуда“ (1926)
25.	Народно читалище „Народен будител“ (1927)

№	Наименование
26.	Народно читалище „Просвета“ (1928)
27.	Народно читалище „Народна просвета“ (1908)
28.	Народно читалище „Събуждане“ (1922)
29.	Народно читалище „Изгрев“ (1927)
30.	Народно читалище „Христо Ботев“ (1929)
31.	Народно читалище „Звезда“ (2007)
32.	Народно читалище „Разум“ (1883), гр. Монтана

Източник: Общинска администрация - Монтана

2.6. ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

По официални данни на НСИ през 2019 г. общият брой на предприятията, функциониращи на територията на община Монтана, е 2379. Техният брой се е увеличил спрямо предходната година (ръст с 27 единици, спрямо 2018 г.), което затвърждава тенденцията за повишаване на общия брой на предприятията в общината. Това, което се променя, е заетостта в тях. Още през 2018 година броят на големите предприятия (с над 250 заети) се е увеличил с единица (от 6 на 7. Обичайно стартиращите предприятия попадат в категорията „микро“ (до 9 заети) и чрез този показател често се мери предприемаческата култура на местното население.

През 2019 година се наблюдава и повишаване на дълготрайните материални активи (ДМА), което е индикатор за увеличаване инвестициите в оборудване и разширяване на производството на предприятията в общината.

В следващите години с повишено внимание следва да се наблюдава показателят ПЧИ (преки чуждестранни инвестиции), който през 2018 г. и 2019 г. бележи спад с близо по 2 млн. евро, спрямо предходната 2017 г.

Таблица 6. Ключови икономически показатели за община Монтана (2015-2018 г.)

Показател	2015	2016	2017	2018	2019
Брой предприятия (бр.)	2 335	2 344	2 338	2 352	2379
Заети лица (бр.)	13 190	13 173	13 332	13 536	13 352
ДМА (хил. лв.)	301 241	314 573	314 650	354 963	362 490
ПЧИ (хил. евро) с натрупване	16 202	23 229	28 615	26 662	24 701

Източник: НСИ

По отношение на приноса на икономическите дейности за общото икономическо благосъстояние на общината, най-голям принос към произведената продукция за 2019 г. имат предприятията в добивната и преработваща промишленост; производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване, които са произвели над 73% от общото производство. Въпреки това, техният принос към приходите от икономическите дейности е малко над 50% поради ниската добавена стойност на продукцията. От друга страна е търговията, чиито приходи генерират над 30% от общините приходи в икономиката на общината, но произведената продукция е едва 7%, т.е. имаме една висока добавена стойност. Третата по значение за общината икономическата дейност е строителството, но тя генерира много по-малко приходи в сравнение с предходните две.

2.7. ИЗВОДИ

От прегледа на социално-икономическата ситуация за 2019-2020 г. не са отчетени съществени изменения, които да имат пряко въздействие върху изпълнението на ОПР. В тази връзка общите условия за разработването на общинския план за развитие не са се изменили спрямо периода на изготвянето му.

Запазват се тенденциите за обезлюдяване на територията, все по-застаряващо население, ръст на заплатите (който обаче е по-бавен от националните и областните темпове), намаляване на децата в училищата, детските градини и яслите.

3. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на целите и приоритетите, предвидени в Общинския план за развитие на община Монтана, през периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. Следвана е структурата на ОПР – главна цел, стратегически цели, приоритети, специфични цели, като резултатите за изпълнението на конкретните мерки и цели са въз основа на информацията, предоставена от дирекциите и отделите в Община Монтана, външни институции и организации, както и Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН 2020).

Главната цел на ОПР на община Монтана за периода 2014-2020 е: *„Превръщане на община Монтана в прогресиращо, желано и приобщаващо място за живот, професионална реализация, предприемачество и рекреация.“*

Поставените стратегически цели са три, както следва:

- Стратегическа цел 1. Стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентен местен потенциал;
- Стратегическа цел 2. Съхранение и подобряване качествата на човешкия капитал чрез социално развитие;
- Стратегическа цел 3. Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места.

От горните СЦ произтичат четири приоритета за развитие на общината, които са:

- Приоритет 1 – Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал.
- Приоритет 2 – Развитие на социалната среда и повишаване на заетостта.
- Приоритет 3 – Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда.
- Приоритет 4 - Добро управление в полза на местната общност и бизнеса.

За всеки приоритет по ОПР са поставени по няколко специфични цели за постигане – общо 10.

Индикаторите за наблюдение и оценка на ОПР на община Монтана са групирани в две категории. Първата са т.нар. „индикатори за въздействие“, които са определени за

всяка стратегическа цел. Вторите са „индикатори за резултат“, с които се проследява постигнатото по приоритети на плана.

Използвайки заложените индикатори може да се направи оценка на напредъка на ОПР на община Монтана за 2020 година, с уточнението, че, поради спецификата на някои данни, е възможен известен лаг при отчитането.

Таблица 7. Индикатори за оценка прогреса на ОПР на община Монтана

Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Отчетена стойност	Целева финална стойност
				2013 г.*	2020 г.*	2020 г.
Стратегическа цел 1. „Стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентен местен потенциал“						
(индикатори за въздействие)						
Нетни приходи от продажби на предприятията	хил. лв	НСИ	2 пъти за периода	1 130 595 ¹	1 932 007 ²	1 246 481
ДМА	хил. лв	НСИ	2 пъти за периода	274 640	362 490	302 791
Брой нефинансови предприятия	брой	НСИ	2 пъти за периода	2 333	2 379	2 572
Стратегическа цел 2 „Съхранение и подобряване качествата на човешкия капитал чрез социално развитие“						
(индикатори за въздействие)						
Средна годишна работна заплата	лв	НСИ	2 пъти за периода	6 445 ³	12 046	10 000
Коефициент на икономическа активност в община Монтана	%	НСИ	2 пъти за периода	68,8	68,8	72
Средно равнище на безработицата	%	ДБТ	2 пъти за периода	12,01	6,6	8
Стратегическа цел 3 „Балансирано и устойчиво развитие на територията и населените места“						
(индикатори за въздействие)						
Относителен дял на населените места в общината с подобрена улична мрежа	%	ОБА	2 пъти за периода	Н/П	33	100
Относителен дял на подобрената четвъртокласна пътна инфраструктура от общата	%	ОБА	2 пъти за периода	Н/П	9	30
Относителен дял на населението с подобрена ВиК инфраструктура	%	ОБА	2 пъти за периода	Н/П	80	50

¹ * За стойностите, маркирани в червено, базова година е 2012 г.

² * За стойностите, маркирани в синьо, отчетната година е 2019 г.

³ * За стойностите, маркирани в зелено, базова е 2010 г.

Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Отчетена стойност	Целева финална стойност
				2013 г.*	2020 г.*	2020 г.
Приоритет 1 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал“						
(индикатори за резултат)						
Изпълнени проекти за подобряване развитието на туризма и рекреацията	брой	ОбА	годишно	Н/П	2	3
Брой бенефициенти, възползвали се от мерки за развитие на селско и горско стопанство	брой	ДФЗ	годишно	Н/П	0	20
Брой подпомогнати проекти на МСП в период 2014-2020	брой	ИСУН 2020	годишно	Н/П	161	40
Приоритет 2 „Развитие на социалната среда и повишаване на заетостта“						
(индикатори за резултат)						
Брой осъществени проекти за подобряване на качеството и достъпа до образование	брой	ОбА	годишно	Н/П	4	5
Брой поддържани социални услуги	брой	ОбА	годишно	Н/П	25	12
Брой проведени нови културни/спортни събития с натрупване	брой	ОбА	годишно	Н/П	21	10
Приоритет 3 „Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда“						
(индикатори за резултат)						
Обща дължина на реконструирани или подобрени пътища от четвъртокласната пътна мрежа	км	ОбА	годишно	Н/П	6,4	14
Обща дължина на реконструирани или подобрени улици в населените места	км	ОбА	годишно	Н/П	18,6	20
Обща дължина на реконструирана или подобрена водоснабдителна мрежа	км	ОбА	годишно	Н/П	18,6	20
Обща дължина на реконструирана или подобрена канализационна мрежа	км	ОбА	годишно	Н/П	44,4	50
Брой обекти на социалната среда с подобрена инфраструктура	брой	ОбА	годишно	Н/П	2	10
Приоритет 4. „Добро управление в полза на местната общност и бизнеса“						
(индикатори за резултат)						

Индикатор	Мярка	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Отчетена стойност	Целева финална стойност
				2013 г.*	2020 г.*	2020 г.
Брой обучени общински служители по европейски програми	брой	ОбА	годишно	Н/П	0	36
Введено комплексно административно обслужване в община Монтана	да/не	ОбА	годишно	Н/П	да	да
Брой въведени електронни административни услуги	брой	ОбА	годишно	Н/П	20	12
Брой осъществени проекти с чуждестранен партньор от всички заинтересовани страни	брой	ОбА	годишно	Н/П	5	5
Брой местни политики с изготвена стратегия/план за развитие	брой	ОбА	годишно	Н/П	5	7
Привлечени преки чуждестранни инвестиции	хил. евро	НСИ	годишно	Н/П	24 700,8	20 000

4. ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР

Необходимите действия за ефективност и ефикасност при изпълнението на ОПР на община Монтана са описани в няколко раздела от стратегическата му част. Те изцяло са в съзвучие с действащата законодателна рамка. Подчертава се важноста на годишните доклади от ОПР, както и междинната оценка, която се прави в средата на периода на действието му. В този смисъл, до момента са изготвени и публикувани 3 годишни доклада, както и междинна оценка за периода 2014–2016 година. Заедно те дават своевременна информация за ефективността и ефикасността при реализацията на ОПР.

4.1. МЕРКИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И СЪЗДАДЕНИТЕ МЕХАНИЗМИ ЗА СЪБИРАНЕ, ОБРАБОТВАНЕ И АНАЛИЗ НА ДАННИ

В хода на изпълнението на Общинския план за развитие на община Монтана не е правена актуализация на документа.

Мерките за наблюдение и механизмите, които използва ОПР на Монтана са регламентирани в ЗРР и „Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020) и Общински планове за развитие (2014-2020)“, публикувани от МРРБ, актуални към момента на изготвянето му. За целите на наблюдението и оценката на ОПР на община Монтана е изградена система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на

докладване и осигуряване на информация и публичност. В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Централно място в системата заема системата от индикатори за въздействие и резултат, както и предвидената постоянна работна група за управление на реализацията на плана към Община Монтана.

Работната група следва да изпълнява следните функции:

- да следи за напредъка по изпълнението на ОПР и да организира събирането на изходна информация по приетите индикатори;
- да информира регулярно кмета на общината за постигнатия напредък по изпълнението на ОПР;
- да разработва годишни доклади за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие;
- да следи за разработване на междинна и последваща оценка на ОПР;
- да разглежда резултатите от междинната и последващата оценка на ОПР, включително да предлага решения на кмета на общината, свързани с препоръки в резултат на оценките;
- да организира актуализирането на Общинския план за развитие на община Монтана;
- да обсъжда и взема решения относно възникнали проблеми и обстоятелства, изискващи корективни мерки и промени в Програмата за реализация на ОПР;
- да обсъжда и инициира промени в ОПР и Програмата за реализация, включително:
 - промени във финансовата рамка;
 - промени в източниците на финансиране;
 - промени в програмата за реализация;
 - промени в структурата и начина на управление на ОПР;
 - други промени.
- да предлага на кмета на общината и на общинския съвет действия и решения, свързани с изпълнението на Програмата за реализация на ОПР, включително промени и преразпределения на средствата по ОПР;
- да предлага на кмета на общината и на общинския съвет размер на капиталови разходи, които да се включат в годишния общински бюджет за целите на съфинансирането на планираните за съответната година проекти, включени в Програмата за реализация на ОПР;
- да отправя предложения за инициране на публично-частни партньорства (вкл. концесии) по Закона за концесиите, във връзка с изпълнението на проекти от ОПР,

включително за извършване на предпроектни проучвания – концесионни анализи и анализи за приложимостта на публично-частните партньорства.

На практика механизмът, който се прилага при събирането, обработката и анализа на данни действа по следния начин: изпращане на официални писма с искане за информация до официалните източници на статистическа информация и други данни (НСИ, РЗИ, РУО, Дирекция „Бюро по труда“, Областна дирекция „Земеделие“), получаване на желаните данни и информация, предоставяне на данните на външен изпълнител за обработка и анализ, получаване на готов годишен доклад за наблюдение, в който са включени резултати от извършената обработка, синтез и интерпретация на данни. Като част от системата за набиране на информация са списъците (базата данни), които общинската администрация поддържа, с готови, в процес на изпълнение и изпълнение проекти.

4.2. ПРЕГЛЕД НА ПРОБЛЕМИТЕ, ВЪЗНИКНАЛИ В ПРОЦЕСА НА ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ СЪОТВЕТНАТА ГОДИНА, КАКТО И МЕРКИТЕ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ТЕЗИ ПРОБЛЕМИ

В рамките на периода на настоящия доклад не са констатирани проблеми при прилагането му.

4.3. МЕРКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Информираността на гражданите по отношение изпълнението на ОПР се осъществява най-общо по три начина:

- Публикуване на годишните доклади за реализацията му, направената актуализация и междинната оценка на сайта на общината – <https://www.montana.bg/>;
- Информационни справки и официални отговори на запитвания от общински съветници в заседанията на Общински съвет – Монтана;
- Публикации в медии (онлайн и офлайн) за реализацията на проекти, заложиени в общинския план за развитие.

4.4. МЕРКИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НЕОБХОДИМОТО СЪОТВЕТСТВИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ СЪС СЕКТОРНИТЕ ПОЛИТИКИ, ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, ВКЛЮЧИТЕЛНО МЕРКИТЕ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И ЗА АДАПТАЦИЯТА КЪМ ВЕЧЕ НАСТЪПИЛИТЕ ПРОМЕНИ

Съответствието на ОПР на община Монтана със секторните планове и програми се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията.

По отношение на мерките за борбата с климатичните промени текущо се реализират няколко проекта (изброени по-долу), чиито фокус е именно намаляване натиска върху околната среда, чрез комплекси от мерки.

4.5. МЕРКИТЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО

Партньорството е фундаментален принцип, който се прилага както в частния, така и в общественния живот като важен елемент на социалните отношения. Чрез него се подпомага и укрепва икономическия и социалния живот, спомага за стабилното и устойчивото развитие на общността, общината, региона и страната.

Голяма част от тези мерки се прилагат в хода на изпълнението на плана, като е дадена възможност да се въвлекат максимално широк кръг от заинтересовани страни.

4.6. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНИ ОЦЕНКИ

До края на 2020 година, в изпълнение на ОПР на община Монтана, са направени три годишни доклада (за 2017 г., 2018 г. и 2019 г.) и задължителната Междинна оценка, регламентирана в ЗРР, която обобщава прогреса по плана през първите три години от неговото изпълнение.

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

5.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИЗПЪЛНЕНИТЕ ПРОЕКТИ И ИНИЦИАТИВИ

Проектите с принос към ОПР Монтана, изпълнени или в процес на изпълнение и оценка през 2020 г., са систематизирани по отделните приоритети. Напредъкът в изпълнението на общинския план има количествено измерение от общо **196 отчетени проекта** (включват се 115 проекта с подписан договор по процедурата за преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19 по ОПИК) на обща стойност от **936 хил. лв.** Всички изброени проекти са посочени с техните параметри в **Приложението към Годишния доклад** и обхващат следните типове:

- проекти, които са изцяло изпълнени в рамките на 2020 г. (приключили);
- проекти, които са в процес на изпълнение през 2020 г. (текущи). Тук се присъединяват проекти и инициативи, които са започнати преди 2020 г. и/или продължават през 2020 г. При финансовото отчитане, там където е било възможно с оглед наличната информация, е представена усвоената сума само за 2020 г., според публичните данни в ИСУН 2020.

Анализът на изпълнените проекти и инициативи показва, че те са неравномерни спрямо приоритетите и специфичните цели. Това се дължи отчасти на кампанийното обявяване на различни покани за кандидатстване по оперативните програми и програмите за трансгранично сътрудничество (ТГС). Например, изпълнението на проекти по приоритет 1. „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал“ изцяло се дължи на сключените договори по ОПИК.

Изпълнението на приоритет 2. „Развитие на социалната среда и повишаване на заетостта“ отново поставя във фокуса реализацията на проекти по двете специфични

цели. По първата е изпълнен 1 проект, а по втората 5 проекта, от които 2 са приключили и три в процес на реализация през отчетния период.

Общото между приоритет 1 и приоритет 2 е, че през 2020 година проектите реализирани в тях допринасят за 32% от общо реализираните средства в програмата за реализация на ОПР за годината.

През отчетния период най-много средства са отделени за реализацията на проекти по приоритет 3 „Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда“. За разлика от останалите приоритети, при този се наблюдава приблизително равномерно реализиране на проекти към поставените специфични цели. Това се дължи отчасти и на сериозните инвестиции, които общината влага в изпълнението на проекти, свързани с подобряване качеството на въздуха и изграждането и рехабилитацията на обекти от техническата и социалната инфраструктура. В същото време има проекти, които се реализират със силно екологична насоченост и подобряване на мерките за енергийна ефективност. А това неминуемо ще има положителни резултати за населението през следващите години.

Финансовото изпълнение на приоритет 4 се дължи на реализацията на текущ проект за техническа помощ по линия на ИПГВР (проект „Техническа помощ за община Монтана - бенефициент по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020“), който се реализира в общината, както и от два трансгранични проекта, които са насочени към превенцията и преодоляване на последствията от природните сили и развитие на спортни дейности и един изпълняван с исландски партньор за подобряване на социалната инфраструктура.

Таблица 8. Разпределение и характеристика на проектите (2020 г.)

Приоритетна/специфична цел	Общо изпълнение (хил. лв.)	% от общото изпълнение	Брой проекти	Средна стойност на проект (хил. лв.)
Приоритет 1.	21 939	25%	156	140,64
Специфична цел 1.1	1 945	22%	5	389,04
Специфична цел 1.2	19 994	26%	151	132,41
Приоритет 2.	3 197	8%	6	532,83
Специфична цел 2.1	225	1%	1	225,00
Специфична цел 2.2	2 972	15%	5	594,40
Приоритет 3.	48 567	16%	30	1 618,90
Специфична цел 3.1	7 193	4%	8	899,13
Специфична цел 3.2	10 505	24%	9	1 167,22
Специфична цел 3.3	20 778	32%	9	2 308,66
Специфична цел 3.4	10 091	47%	4	2 522,75
Приоритет 4	5 202	94%	4	1 300,47
Специфична цел 4.1	102	2%	1	102,00
Специфична цел 4.2	5 100	425%	3	1 699,97
ОБЩО	78 905	18%	196	402,58

Източник: Собствени изчисления чрез Справка от община Монтана и ИСУН 2020

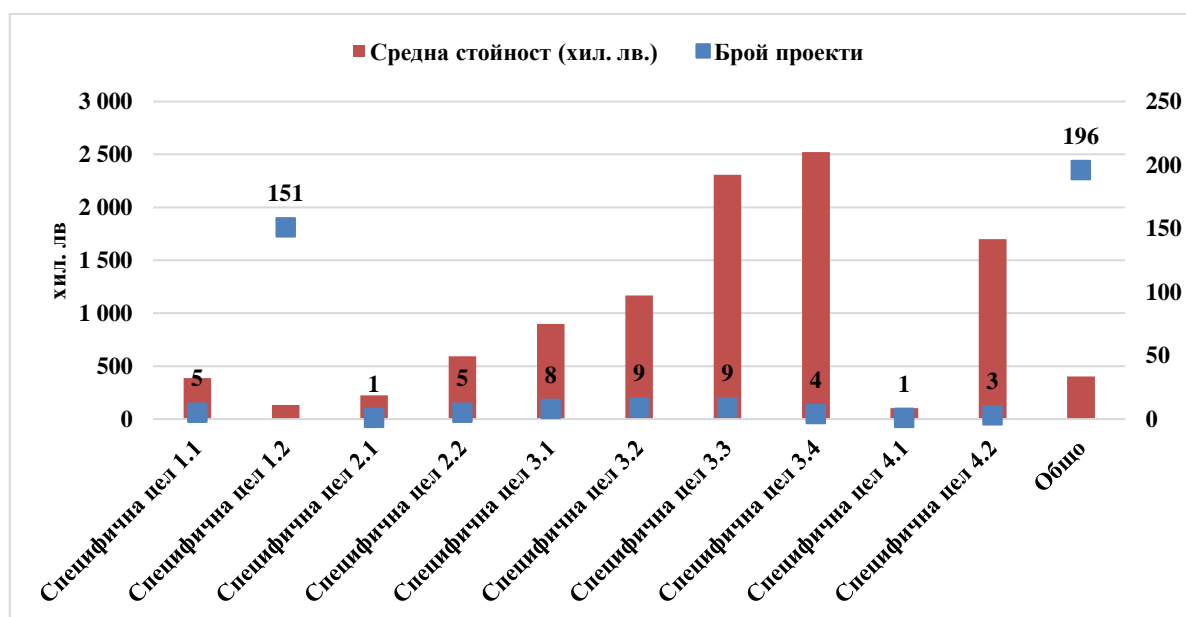
Средната стойност на проектите също варира спрямо специфичната цел, заложена в ОПР. Това зависи най-вече от бюджета на оперативните програми и програмите за ТГС. Логично най-високата средна стойност е за проектите в приоритет 3 (1 688,93 хил. лв.), който е насочен към инфраструктурните проекти и тези свързани с околната среда, които по дефиниция са капиталоемки. Приоритет 1, насочен към бизнеса, има най-ниската средна стойност на проектно предложение – 140 хил. лв.

На второ място по средна стойност са проектите в рамките на приоритет 4, които се изпълняват с международни партньори (1 300,47 хил. лв.)

Останалият приоритет е със средна стойност за проектно предложение 533 хил. лв.

И през 2020 година водещите финансови източници за реализацията на проекти в общината остават публичните средства, предоставени чрез оперативните и ТГС програмите, както и директни трансфери от националния бюджет. По приблизителни изчисления общинското финансиране представлява около 9% от всички акумулирани средства, привлечени за реализацията на проекти към ОПР.

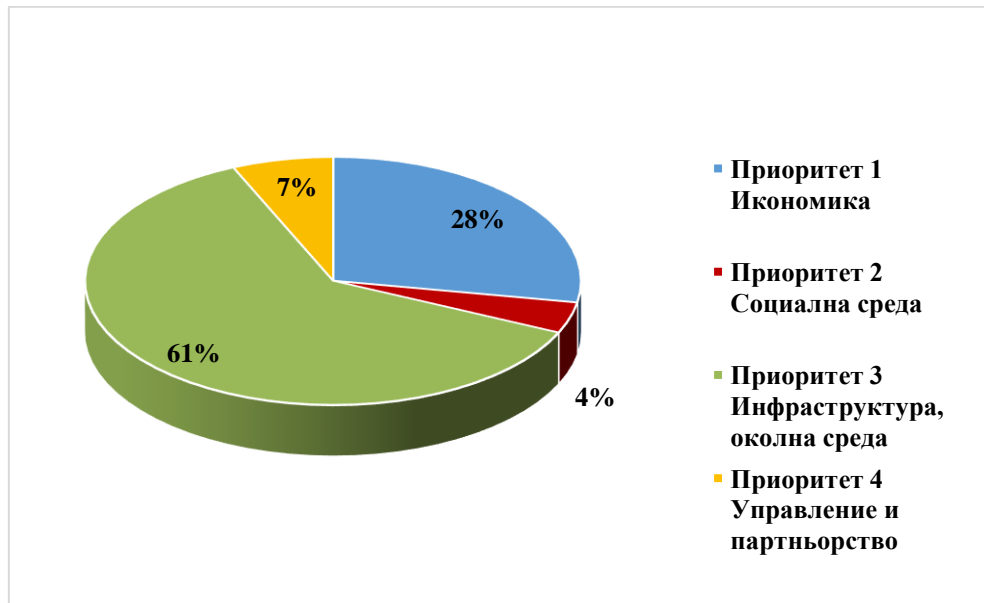
Фигура 2. Брой проекти и средна стойност на проект (2020 г.)

Източник: Собствени изчисления

За периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. най-голям финансов принос има приоритет 3, който е допринесъл за 61% от привлечените средства за реализация на проекти в общината.

Фигура 3. Разпределение на финансовите средства по приоритети за отчетния период

Източник: Собствени изчисления

5.2. РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ И ИНИЦИАТИВИ ПО ПРИОРИТЕТИ, СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ И МЕРКИ

5.2.1. Приоритет 1: Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал.

Специфична цел 1.1. Развитие на местния икономически потенциал

Мярка 1.1.1. Балансирано и устойчиво развитие на туризма

Има изпълнен проект за помощ за справяне на коронакризата за туроператорите.

Мярка 1.1.2. Развитие на селското стопанство

Има изпълнени 4 проекта за развитие на рибарството и аквакултурите предимно за закупуване на оборудване.

Мярка 1.1.3. Устойчиво управление на горските ресурси

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Специфична цел 1.2. Подкрепа за развитие и повишаване конкурентоспособността на бизнеса

Мярка 1.2.1. Подобряване на съществуващия малък и среден бизнес

Основният брой изпълнени и текущи проекти са по тази мярка:

- 115 проекта по процедура „Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19“;
- 3 проекта по процедура „Ваучерна схема за предоставяне на услуги за информационни и комуникационни технологии“;
- 1 проект по процедура „Развитие на иновационни кълъстери“;

- 7 проекта по процедура „Разработване на продуктови и производствени иновации“;
- 2 проекта по процедура „Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“;
- 16 проекта по процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП“.

Освен осигуряването на ликвидност са осъществени и важни проекти, свързани с внедряване на иновации и повишаване на производителността на предприятията.

Мярка 1.2.2. Насърчаване на предприемачеството и стартиране и развитие на икономически дейности в нови МСП

В рамките на процедура BG16RFOP002-2.024 – Насърчаване на предприемачеството са **изпълнени 6 договора** с бенефициенти, чиито проекти ще се реализират в рамките на община Монтана. През следващите години реализацията на тези проекти ще оказва сериозно влияние върху изпълнението на мярката, а съответно и върху целия приоритет. За съжаление 7 от договорените проекти не са осъществени, като вероятна причина е настъпилата епидемиологична криза.

Мярка 1.2.3. Енергийна и ресурсна ефективност на производствените сгради

Изпълнен е 1 проект по процедура „Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите“ от местна бизнес организация.

Мярка 1.2.4. Ефективен маркетинг и реклама на продукцията, интернационализация и достъп до нови пазари

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

5.2.2. Приоритет 2: Развитие на социалната среда и повишаване на заетостта

Специфична цел 2.1. Подобряване на достъпа до образование, повишаване на заетостта и намаляване на безработицата

Мярка 2.1.1. Подобряване качеството и създаване на условия за достъп до образование и насърчаване на ученето през целия живот

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Мярка 2.1.2. Квалификация и преквалификация на заети и безработни

Има изпълнен 1 проект по процедура „Умения“ от местна бизнес организация.

Мярка 2.1.3. Повишаване на заетостта

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Мярка 2.1.4. Подобряване условията на труд и достъпа на работното място

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Специфична цел 2.2. Осигуряване на висококачествени социални и здравни услуги, устойчиво развитие на културните и спортните дейности

Мярка 2.2.1. Разширяване на териториалния обхват, качеството и броя на предоставените социални и здравни услуги

В рамките на тази мярка е приключен проекта „Топъл обяд 2016 г. в Монтана“, чиято реализация започва още от 2016 година по Оперативна програма за храни. Общата му стойност е **772 239,60 лв.**

Изпълнението на мярката е подкрепено и с **текущ проект по ОПРЧР 2014-2020.** Това е проект „Инвестиция в бъдещето“ (насочен към децата във възраст до 7 години и работата с тях и техните родители, когато са от уязвими групи).

През годината се изпълняват и 3 проекта за „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Монтана“ (насочен към възрастните хора с уврежданията. Първият е изпълнен на стойност 364 хил. лв., а останалите два са съответно: 384 хил. лв. и 155 хил. лв.

Мярка 2.2.2. Подкрепа за развитие на културни, младежки дейности и спорт

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

5.2.3. Приоритет 3: Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда

Специфична цел 3.1. Изграждане и подобряване на транспортната и техническа инфраструктура

Мярка 3.1.1. Подобряване на транспортната инфраструктура

По тази мярка със собствени средства се реконструира ул. „Индустриална“ в общинския център, както и се осъществяват основни ремонти на улици и булевард „Генерал Арнолди“ в гр. Монтана.

Мярка 3.1.2. Подобряване на достъпа и мобилността и развитие на устойчив транспорт

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Мярка 3.1.3. Реконструкция и изграждане на ВиК инфраструктура за ограничаване загубите и подобряване качеството на питейната вода

По мярката са осъществени ремонти за Подобряване на водоснабдяването и канализацията(ул. „Калето“, гр. Монтана, с. Г. Церовене, парк Монтанезиум).

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Специфична цел 3.2. Изграждане и подобряване на социалната инфраструктура

Мярка 3.2.1. Подобряване и модернизация на образователната инфраструктура

В изпълнение на тази мярка е изпълнен проект „Модернизиране на образователна инфраструктура в областта на предучилищното и училищното образование“, финансиран чрез ОПРР 2014-2020 г. Общата му стойност е 8 674 723,59 лв. Обектите, които са включени в проекта са следните:

- ДГ 7 „Приказен свят“: сграда и дворно място;
- ДГ 4 „Калинка“: сграда и дворно място;
- IV-то ОУ „Иван Вазов“ и ОУ „Д-р Петър Берон“: сграда, физкултурен салон и дворно място;
- ПМГ „Св. Климент Охридски“ и ГПЧЕ „Петър Богдан“: сграда, физкултурен салон и дворно място.

Мярка 3.2.2. Подобряване и модернизация на инфраструктурата за предоставяне на социални и здравни услуги

През отчетния период е извършен основен ремонт на Детска млечна кухня в гр. Монтана.

Също така в края на 2020 г. стартира и проект „Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими групи от населението на територията на ж.к. „Младост“, гр. Монтана“. Той предвижда осигуряването на подходяща социална инфраструктура, посредством текущ ремонт на съществуващи общински жилища за настаняване на уязвими и необлагодетелствани групи от населението. В рамките на проекта се планира да бъдат ремонтирани 22 общински жилища, намиращи в Зоната с преобладаващ социален характер според ИПГВР на община Монтана. Чрез осигуряване на съвременни условия на живот, в комбинация с адекватно подбрани мерки за укрепване на социалното включване и интеграция ще се създаде подкрепяща среда за положителна социална промяна и предпоставка за повишаване качеството и стандарта на живот за представителите на избраните целеви групи: бездомни хора и/или такива, живеещи в много лоши битови условия и родители с деца, вкл. непълнолетни родители, многодетни семейства, деца с влошено здраве и увреждания.

Мярка 3.2.3. Поддържане и подобряване на културната инфраструктура и спортно-материалната база

В рамките на процедурата за изпълнени основни ремонт на читалищата в с. Д. Белотинци, Габровница, с. Винище и с. Сумер.

По отношение на спортната инфраструктура е извършена реконструкция на сграда в спортен комплекс „Огоста“ и изграждане на спортни площадки - 3 бр. в с. Стубел, с. Г. Церовене и с. Белотинци.

Специфична цел 3.3. Интегрирано и балансирано пространствено развитие на територията

Мярка 3.3.1. Подобряване на плановата и проектна осигуреност

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Мярка 3.3.2. Ревитализация на бизнес, градската и жизнена среда в града и селата

По процедурата се реализира изграждане на паркинги (наказателен, за синя зона и на ул. „Иван Аврамов“, основен ремонт на площад „Извора“ и прилежащи пътни съоръжения, гр. Монтана, реконструкция на градски площад „Жеравица“, гр. Монтана,

вертикална планировка в с. Войници и в храм в с. Д. Рикса, изградени са 5 бр. детски площадки в гр. Монтана и е изграден нов жп прелез.

Мярка 3.3.3. Енергийна ефективност на сградния фонд в жилищните комплекси

През пролетта на 2019 г. Общината стартира нов проект по ОПОС („Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Монтана чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление“), чиято стойност е в размер на **10 692 807,22 лв.**, който продължава да се изпълнява и през 2020 г. С прогреса на проекта ще нараства прогресивно и изпълнението на тази мярка, както и цялата приоритетна област.

Още един проект ще допринесе за изпълнението на ОПР в следващите години. Това е „Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“, финансиран по програма LIFE. Бюджетът на проекта е 16,7 млн. евро, като финансовият принос от Европейската комисия е 60%. По прогнозни изчисления финансовия принос на Община Монтана е 3 572 хил. лв. В Приложение 1 е представена само финансовата информация за Общината.

Мярка 3.3.4. Енергийна ефективност на административни и обществени сгради

По мярката се реализира II-ри етап на проекта за „Въвеждане на енергоспестяващи мерки за детска ясла № 2, гр. Монтана“.

Специфична цел 3.4. Опазване на околната среда, превенция на природни рискове и климатична сигурност

Мярка 3.4.1. Подобряване и развитие на инфраструктура за третиране на отпадъци и внедряване на съвременни технологии

По тази мярка продължава изпълнението на проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци в община Монтана“, който е финансиран от ОПОС 2014-2020, на обща **стойност 6 154 812,21 лв.**

Друг голям проект по тази мярка е „Изграждане на център за разделно събрани отпадъци от домакинства, в т. ч. едрогабаритни, опасни отпадъци от домакинствата, гр. Монтана“, чиято стойност е над **3,6 млн. лв.**

Мярка 3.4.2. Управление на риска от природни бедствия и аварии

По мярката се реализират проект за изграждане на Интегрирана система за ранно откриване на пожари на територията на РДГ Берковица и проект за повишаване квалификацията на водачите на противопожарни автомобили за работа в усложнена оперативна обстановка.

Мярка 3.4.3. Опазване на биологичното разнообразие

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

5.2.4. Приоритет 4: Добро управление в полза на местната общност и бизнеса

Специфична цел 4.1. Укрепване на административния капацитет и подобряване на достъпа до качествени административни услуги

Мярка 4.1.1. Повишаване на компетенциите на служителите в общинска администрация

В рамките на тази мярка и през тази година продължава изпълнението на проекта „Техническа помощ за община Монтана - бенефициент по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020“. По него в рамките на отчетния период са привлечени **36 хил. лв.** от УО на ОПРР 2014-2020 година.

Мярка 4.1.2. Предоставяне на интегрирани услуги и пълен пакет от електронни услуги за гражданите и бизнеса

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Специфична цел 4.2. Развитие на партньорство и привличане на чуждестранни инвестиции

Мярка 4.2.1. Развитие на междуобщинско и транснационално сътрудничество

В рамките на тази мярка общината съвместно с партньорите от Румъния продължават изпълнението на проект „Оборудването спасява животите ни“ (Equipment save our lives), чиято обща стойност е **773 960 евро**.

През отчетния период стартира и изпълнението на проект за изграждане на Младежки център в гр. Монтана по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“ на финансовия механизъм на ЕИП на стойност от 3 790 895,85 лева в партньорство с исландска организация. Основната цел на проекта е да подобри качеството на живот на младите хора на територията на Монтана, включително тези в риск и хората в неравностойно положение, чрез изграждане на Младежки център в гр. Монтана, който да предоставя комплексни услуги за младите хора, свързани с иновативни, образователни и неформални обучения, психологическа помощ и подкрепа, форуми по проблемите и предизвикателствата на младежите, културни, граждански и спортни инициативи. Фокусът на дейностите е поставен върху широк набор от обучителни модули, тренинги и клубове, базирани на неформалната методология. Крайната цел е изграждане на ключови компетенции и умения за личностното и професионално развитие в младите хора.

Стартира и изпълнението на проект „Спортни дейности за младежи - Бъдеще за всички в трансграничния регион“ по ТГС България - Сърбия. По проекта общините Пирот и Монтана заедно ще работят за обновяване на инфраструктурни спортни съоръжения, развитие и обучение на млади хора и активното им включване в обществения живот. Инвестицията, която ще бъде направена, е 687 523,55 евро. От тях община Пирот ще усвоява 413 945,38 евро, а община Монтана - 273 578,17 евро. основната му дейност е свързана с изпълнение на реконструкция на стадиона в село Николово.

Мярка 4.2.2. Ефективна координация и партньорство със заинтересованите страни при разработване и изпълнение на съвместни политики и проекти

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

Мярка 4.2.3. Прилагане на ефективни политики за привличане на инвестиции и насърчаване на публично-частното партньорство

Няма изпълнени и текущи проекти по мярката.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО

Част от отправените предложения направени в годишния доклад за 2019 г. са актуални и в този отчетен период – 2020 г.

За целите на наблюдението и оценката трябва практически да се прилага системата, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване принципа за партньорство трябва да участват кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, общинския съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и представителите на гражданското общество в общината.

Препоръчва се изготвяне и прилагане на единен механизъм на мониторинг както на ОПР, така и на секторните политики. По този начин процесът на наблюдение и оценка ще бъде по-лесен, използвайки единна база от индикатори и процеси.

Продължаващите негативни тенденции по отношение на демографските показатели ще поставят общината пред нови предизвикателства в идните години. В тази връзка е целесъобразно да се дефинират подходящи мерки, които да продължат поддържането на създадената заетост от реализацията на проекти по ОПРЧР. Натрупаният опит и контакти в изготвянето и осъществяването на проекти по програмите за ТГС следва да бъде поддържан и надграждан, защото се е доказал във времето като източник на привличане на средства за необходими за населението проекти.

Положителна черта на изминалата 2020 година е големият брой проекти, подкрепящи местните предприемачи, които през 2021 г. и след това ще дават своите резултати.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Монтана за периода 01.01-31.12.2020 г.

Приложение 2. Индикативна финансова таблица

ПРИЛОЖЕНИЕ 1. ИЗПЪЛНЕНИ ПРОЕКТИ И ДЕЙНОСТИ ОТ ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР 2014-2020 Г. НА ОБЩИНА МОНТАНА ЗА ПЕРИОДА 01.01-31.12.2020 Г.

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение
О Б Щ О:		78 905					428 773	18%
Приоритет 1. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика на основата на местния потенциал		21 939					86 899	25%
Специфична цел 1.1. Развитие на местния икономически потенциал		1 945					8 785	22%
Мярка 1.1.1. Балансирано и устойчиво развитие на туризма		0,2					6 185	0%
1	1 проект по процедура "Подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19"	0,2	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		
Мярка 1.1.2. Развитие на селското стопанство		1 945					1 100	177%
1	4 проекта по процедури на Програма за морско дело и рибарство	1 945	ПМДР	Бизнес организации		Текущ		
Мярка 1.1.3. Устойчиво управление на горските ресурси							1 500	0%
Специфична цел 1.2. Подкрепа за развитие и повишаване конкурентоспособността на бизнеса		19 994					78 114	26%
Мярка 1.2.1. Подобряване на съществуващия малък и среден бизнес		16 033					19 659	82%
1	115 проекта по процедура "Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19"	936	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение
2	3 проекта по процедура "Ваучерна схема за предоставяне на услуги за информационни и комуникационни технологии"	45	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		
3	1 проект по процедура "Развитие на иновационни кълстери"	737	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		
4	7 проекта по процедура "Разработване на продуктови и производствени иновации"	5 076	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		
5	2 проекта по процедура "Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия"	774	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		
6	16 проекта по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП"	8 465	ОПИК	Бизнес организации		Текущ		
Мярка 1.2.2. Насърчаване на предприемачеството и стартиране и развитие на икономически дейности в нови МСП		1 525					3 275	47%
1	6 проекта по процедурата за "Насърчаване на предприемачество"	1 525	ОПИК	Бизнес организации		Текущ		
Мярка 1.2.3. Енергийна и ресурсна ефективност на производствените сгради		2 436					54 580	4%
1	1 проект по процедура "Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите"	2 436	ОПИК	Бизнес организации		Изпълнен		
Мярка 1.2.4. Ефективен маркетинг и реклама на продукцията, интернационализация и достъп до нови пазари							600	0%
Приоритет 2. Развитие на социалната среда и повишаване на заетостта		3 197					41 399	8%
Специфична цел 2.1. Подобряване на достъпа до образование, повишаване на заетостта и намаляване на безработицата		225					21 412	1%

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение	
Мярка 2.1.1. Подобряване качеството и създаване на условия за достъп до образование и насърчаване на ученето през целия живот								1 855	0%
Мярка 2.1.2. Квалификация и преквалификация на заети и безработни		225						14 155	2%
1	1 проект по процедура "Умения"	225	ОПРЧР	Бизнес организации		Текущ			
Мярка 2.1.3. Повишаване на заетостта								5 002	0%
Мярка 2.1.4. Подобряване условията на труд и достъпа на работното място								400	0%
Специфична цел 2.2. Осигуряване на висококачествени социални и здравни услуги, устойчиво развитие на културните и спортните дейности		2 972						19 987	15%
Мярка 2.2.1. Разширяване на териториалния обхват, качеството и броя на предоставените социални и здравни услуги		2 972						3 877	77%
1	Проект "Инвестиция в бъдещето"	1 297	ОПРЧР	Община Монтана		Текущ			
2	Проект "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Монтана"	364	ОПРЧР	Община Монтана		Изпълнен			
3	Проект "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Монтана"	384	ОПРЧР	Община Монтана		Текущ			
4	Проект "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Монтана"	155	ОПРЧР	Община Монтана		Текущ			
5	Проект "Топъл обяд 2016 г. в Монтана"	772	ОПХ	Община Монтана		Изпълнен			

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение	
Мярка 2.2.2. Подкрепа за развитие на културни, младежки дейности и спорт								16 110	0%
Приоритет 3. Интегрирано пространствено и териториално развитие и опазване на околната среда		48 567						294 955	16%
Специфична цел 3.1. Изграждане и подобряване на транспортната и техническа инфраструктура		7 193						163 238	4%
Мярка 3.1.1. Подобряване на транспортната инфраструктура		7 140						99 438	7%
1	Реконструкция на ул. "Индуриална", гр. Монтана	3 117	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
2	Основен ремонт на улици гр. Монтана (ул. "Н. Рилски", ул. "Стоян Марков", ул. "Извора")	324	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
3	Основен ремонт на улици гр. Монтана (ул. "Н. Рилски", ул. "Гривица", ул. "Братя Миладинови")	316	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
4	Основен ремонт на улици гр. Монтана (ул. "Н. Вапцаров", ул. "Ив. Каменов" до ул. "Червен бряг")	884	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
5	Основен ремонт на улица Диана, гр. Монтана	138	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
6	Основен ремонт на бул. Генерал Арнолди, гр. Монтана	1 477	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
7	Основен ремонт на улици гр. Монтана (ул. "Н. Вапцаров", ул. "Ив. Каменов" до ул. "Червен бряг")	884	Държавен бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
Мярка 3.1.2. Подобряване на достъпа и мобилността и развитие на устойчив транспорт								20 760	0%
Мярка 3.1.3. Реконструкция и изграждане на ВиК инфраструктура за ограничаване загубите и подобряване качеството на питейната вода		53						43 040	0%
1	Подобряване на водоснабдяването и канализацията(ул. Калето, гр. Монтана, с. Г. Церовене, парк Монтанезиум)	53	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен			

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение	
Специфична цел 3.2. Изграждане и подобряване на социалната инфраструктура		10 505						44 526	24%
Мярка 3.2.1. Подобряване и модернизация на образователната инфраструктура		8 675						3 387	256%
1	Проект "Модернизиране на образователна инфраструктура в областта на предучилищното и училищното образование"	8 675	ОПРР	Община Монтана		Изпълнен			
Мярка 3.2.2. Подобряване и модернизация на инфраструктурата за предоставяне на социални и здравни услуги		1 052						23 433	4%
1	Проект "Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими групи от населението на територията на ж.к. "Младост", гр. Монтана"	1 014	ОПРР	Община Монтана		Текущ			
2	Основен ремонт на Детска млечна кухня	38	Общински бюджет	Община Монтана		Текущ	38		
Мярка 3.2.3. Поддържане и подобряване на културната инфраструктура и спортно-материалната база		778						17 706	4%
1	Основен ремонт на читалище в с. Д. Белотинци	80	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
2	Основен ремонт на читалище в с. Габровница	164	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
3	Основен ремонт на читалище в с. Виноще	70	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
4	Основен ремонт на читалище в с. Сумер	90	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
5	Реконструкция на сграда в спортен комплекс "Огоста"	360	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен			
6	Изграждане на спортни площадки - 3 бр. (с. Стубел, с. Г. Церовене, с. Белотинци)	14	ПУДООС	Община Монтана		Изпълнен			

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение
Специфична цел 3.3. Интегрирано и балансирано пространствено развитие на територията		20 778					65 851	32%
Мярка 3.3.1. Подобряване на плановата и проектна осигуреност							1 328	0%
Мярка 3.3.2. Ревитализация на бизнес, градската и жизнена среда в града и селата		6 116					16 518	37%
1	Изграждане на паркинги (Наказателен, Синя зона и на ул. Иван Аврамов)	200						
2	Основен ремонт на площад "Извора" и прилежащи пътни съоръжения, гр. Монтана	324	ПУДООС	Община Монтана		Изпълнен		
3	Реконструкция на градски площад "Жеравица", гр. Монтана	5 350	Държавен бюджет	Община Монтана		Текущ		
4	Вертикална планировка (с. Войници, храм на с. Д. Рикса)	72	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен		
5	Изграждане на Детски площадки 5 бр. гр. Монтана	100	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен		
6	Изграждане на нов жп прелез	70	Общински бюджет	Община Монтана		Изпълнен		
Мярка 3.3.3. Енергийна ефективност на сградния фонд в жилищните комплекси		14 265					35 430	40%
1	Проект "Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Монтана чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление"	10 693	ОПОС	Община Монтана		Текущ		
2	Проект "Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух"	3 572	LIFE			Текущ		
Мярка 3.3.4. Енергийна ефективност на административни и обществени сгради		397					12 575	3%
1	Проект "Въвеждане на енергоспестяващи мерки за детска ясла № 2, гр. Монтана" II етап	397	Красива България			Изпълнен		

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение	
Специфична цел 3.4. Опазване на околната среда, превенция на природни рискове и климатична сигурност		10 091						21 340	47%
Мярка 3.4.1. Подобряване и развитие на инфраструктура за третиране на отпадъци и внедряване на съвременни технологии		9 776						15 800	62%
1	Проект "Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци в община Монтана"	6 150	ОПОС	Община Монтана		Текущ			
2	Изграждане на център за разделно събрани отпадъци от домакинства, в т. ч. едрогабаритни, опасни отпадъци от домакинствата, гр. Монтана	3 626	Общински бюджет	Община Монтана		Текущ			
Мярка 3.4.2. Управление на риска от природни бедствия и аварии		315						5 340	6%
1	Проект "Изграждане на Интегрирана система за ранно откриване на пожари на територията на РДГ Берковица"	275	ПРСР	Регионална дирекция по горите - Берковица		Текущ			
2	Проект "Повишаване квалификацията на водачите на противопожарни автомобили за работа в усложнена оперативна обстановка"	40	ОПДУ	Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"		Изпълнен			
Мярка 3.4.3. Опазване на биологичното разнообразие								200	0%
Приоритет 4. Добро управление в полза на местната общност и бизнеса		5 202						5 520	94%
Специфична цел 4.1. Укрепване на административния капацитет и подобряване на достъпа до качествени административни услуги		102						4 320	2%

№	Наименование	Стойност (хил. лв.)	Източник на финансиране	Отговорна структура	Партньорски структури	Статус	Планиран бюджет (хил. лв.)	% Изпълнение	
Мярка 4.1.1. Повишаване на компетенциите на служителите в общинска администрация		102						3 052	3%
1	Проект "Техническа помощ за община Монтана - бенефициент по приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020"	102	ОПРР	Община Монтана		Текущ			
Мярка 4.1.2. Предоставяне на интегрирани услуги и пълен пакет от електронни услуги за гражданите и бизнеса								1 268	0%
Специфична цел 4.2. Развитие на партньорство и привличане на чуждестранни инвестиции		5 100						1 200	425%
Мярка 4.2.1. Развитие на междуобщинско и транснационално сътрудничество		5 100						300	1700%
1	Проект "Оборудването спасява животите ни"	774	ТГС Румъния - България	Община Монтана	Село Мотатей	Изпълнен			
2	Проект "Изграждане на Младежки център в гр. Монтана"	3 790	ФМЕИП	Община Монтана	Професионален и образователен център Hringsja, Исландия	Текущ			
3	Проект "Спортни дейности за младежи - Бъдеще за всички в трансграничния регион"	536	ТГС България-Сърбия	Община Пирот	Община Монтана	Текущ			
Мярка 4.2.2. Ефективна координация и партньорство със заинтересованите страни при разработване и изпълнение на съвместни политики и проекти								120	0%
Мярка 4.2.3. Прилагане на ефективни политики за привличане на инвестиции и насърчаване на публично-частното партньорство								780	0%

ПРИЛОЖЕНИЕ 2. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Период - 2020 г.	Местно публично финансиране			Външно публично финансиране						Частно финансиране		Общо в хил. лв.
	Общински бюджет	Местни публични фондове	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове, фирми	Общ дял (%)	
Приоритет 1 Икономика			0,00%	2 215	10,10%	12 553	57,22%		0,00%	7 171	32,69%	21 939
Приоритет 2 Социална среда			0,00%	466	14,58%	2 641	82,61%		0,00%	90	2,82%	3 197
Приоритет 3 Инфраструктура, околна среда	6 953	277	14,32%	16 333	33,63%	24 666	50,79%	338	0,70%		0,00%	48 567
Приоритет 4 Управление и партньорство			0,00%	212	4,07%	1 200	23,07%	3 790	72,86%		0,00%	5 202
ОБЩО в хил. лв.	6 953	277	8,81%	19 226	24,37%	41 060	52,04%	4 128	5,23%	7 261	9,20%	78 905